

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะโดยการผลิตอินทรีย์สารเพื่อ
การเกษตรของชุมชนบางนางลี่ จังหวัดสมุทรสงคราม
ชื่อผู้วิจัย ฑาติศา เนียมมณี
ปีที่ทำการวิจัย 2554

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาขยะ ความต้องการของชุมชนในการจัดการ
ปัญหาขยะ วิเคราะห์การจัดการขยะของชุมชน และ รูปแบบ วิธีการในการแก้ปัญหาขยะโดยการผลิต
อินทรีย์สารเพื่อการเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการขยะ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลบางนางลี่ จากนั้นสุ่ม
ตัวอย่างแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างได้แก่หัวหน้าครัวเรือน หมู่ที่ 2 บ้านคลองเป็ง จำนวน 108 คน
เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับการประเมินสถานะชนบทอย่างเร่งด่วน
(RRA) การเดินสำรวจสภาพพื้นที่ การสังเกต การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และการสนทนากลุ่ม นำ
ข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์สถิติสถิติพรรณนา โดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์
ผลการศึกษาพบว่าสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาขยะและปัญหาการจัดการขยะของชุมชน

ขยะที่มีมากที่สุดคือเศษพืช ผัก เศษอาหาร และขยะประเภทพลาสติก ปัญหาการ
จัดการขยะโดยรวมของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.50 : s = 0.54$) โดย สภาพปัญหาหนักที่สุดคือ
ประสบปัญหาเกี่ยวกับวิธีการคัดแยกขยะในครัวเรือน ($\bar{x} = 3.80 : s = 0.72$: ระดับมาก) รองลงมา
คือ ชุมชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ ($\bar{x} = 3.63 : s = 0.76$: ระดับมาก) และชุมชนประสบ
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเตรียมถังขยะแยกประเภท ($\bar{x} = 3.53 : s = 0.72$: ระดับมาก) ตามลำดับ

2) ความต้องการในการจัดการปัญหาขยะของชุมชน

ความต้องการในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95 : s = 0.47$)
โดย ความต้องการมากที่สุดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งให้ประชาชนทราบและเข้าใจเรื่อง
การบริการจัดเก็บขยะ ($\bar{x} = 4.14 : s = 0.68$: ระดับมาก) รองลงมาคือ ควรให้ทุกบ้านช่วยกันแยก
ขยะทุกครั้งก่อนนำไปทิ้งหรือกำจัด ($\bar{x} = 4.06 : s = 0.76$: ระดับมาก) และควรมีการให้ความรู้แก่
ประชาชนในเรื่องขยะและผลกระทบที่เกิดจากขยะ ($\bar{x} = 4.06 : s = 0.70$: ระดับมาก) ตามลำดับ

)

3) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันด้านการจัดการขยะของชุมชน

ภาระสำหรับเก็บรวบรวมขยะที่ครัวเรือนใช้มากที่สุดคือถุงพลาสติก (ร้อยละ 50.0) โดยคัดแยกขยะเพื่อนำไปขายมากที่สุด (ร้อยละ 53.7) และครัวเรือนกำจัดขยะเองทั้งหมด ขยะประเภทย่อยสลายใช้วิธีกำจัดโดยการทำเป็นปุ๋ย ขยะประเภทรีไซเคิลใช้วิธีกำจัดโดยการนำไปขาย ขยะประเภทมีพิษใช้วิธีกำจัดโดยการนำไปทิ้ง และขยะประเภททั่วไปใช้วิธีกำจัดโดยการนำไปเผา

4) รูปแบบ วิธีการในการแก้ปัญหาขยะโดยการผลิตอินทรีย์สารเพื่อการเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการมากที่สุดคือโครงการอบรม การคัดแยกขยะในครัวเรือน และโครงการผลิตอินทรีย์สารเพื่อการเกษตร

คำสำคัญ (Key Words): สภาพปัญหาขยะ การจัดการขยะ อินทรีย์สาร